

Dk. Donald Fowler, Asili ya Agano la Kale, Hotuba ya 16, Theolojia ya Ufalme

© 2024 Don Fowler na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Don Fowler katika mafundisho yake juu ya Asili ya Agano la Kale. Hiki ni kikao cha 16, Theolojia ya Ufalme.

Kweli, karibu tena.

Tuko tayari kuanza, nadhani, moja wapo ya zaidi, angalau kwangu, sehemu muhimu za kozi ambayo ninawasilisha kwako. Ninasema hivyo kwa sababu tunataka kuonyesha jinsi kuelewa ulimwengu wa Agano la Kale kunaweza kutusaidia kuelewa maandishi ya Biblia, na tunafikiri hiyo ni heshima kwa Mungu, na kwa kweli pia inasaidia kuzuia kuwachanganya watu. Kwa hivyo, katika hotuba yetu saa hii, na inaweza kutokwa na damu kwenye video inayofuata pia, tutashughulika na kile ninachodhani ni moja wapo ya dhana muhimu zaidi ya msingi wote, na dhana hiyo ni ufalme.

Kwa hivyo, tulikuelekeza kipindi cha darasa la mwisho au video ya mwisho, napaswa kusema, tulikuambia kwamba tunakosea tunapojaribu kugeuza kitabu cha Waamuzi, kipindi hicho cha wakati wa Waamuzi, kuwa theokrasi bora. Na kwa hivyo, tutakuwa tunafanya uwasilishaji kidogo wa herky-jerky. Natumaini kuwa unaweza kuelewa hii, lakini uwasilishaji umeundwa kukuonyesha kwamba wakati masimulizi ya hadithi ya Biblia yanapojitokeza katika vitabu vya kihistoria, hiyo itakuwa, kwa kweli, Mwanzo, Kutoka, Mambo ya Walawi, Hesabu, Kumbukumbu la Torati, Yoshua, Waamuzi, na kisha Samweli wa 1 na 2.

Maandishi yamekuwa yakitusogeza kuelekea dhana ya ufalme kama utimilifu wa kimungu. Na kwa hivyo, jana, au kwenye video iliyopita, nilikuwa nikikuonyesha jinsi ilivyo muhimu kuelewa Waamuzi kwa usahihi kwa sababu ingawa sio theolojia pekee ya Waamuzi, nadhani moja ya sehemu muhimu zaidi za Waamuzi inatufundisha hii ndio hufanyika wakati hasi mbili zinatokea. Wakati hakuna mfalme, basi kila mtu hufanya yaliyo sawa, na nilikuambia kuwa hiyo ilikuwa machafuko ambayo yalisababisha machafuko.

Shida ya pili, hata hivyo, ambayo Waamuzi wanawasilisha kwetu ni shida kwamba Waisraeli, au kutumia istilahi ya Agano la Kale yenyewe, kwa kweli ni watu wenye shingo ngumu. Na tunaposoma maandishi ya Biblia kwa uangalifu, inakuwa wazi kuwa sio tu kuna shida wakati huna hakimu, mfalme, lakini pili, kuna shida ya kweli wakati haumfuati mfalme uliye naye. Na kisha nadhani ningeweza kuongeza ya tatu kwake kwa kuwa inakuja akilini mwangu, na hilo ndilo tatizo ulilonalo wakati mfalme uliyenaye ni mfalme mbaya wakati yeye ni mtu ambaye haendelezi sheria na kuifuata na kuitii na kumtumikia Mungu.

Jambo hili lote, angalau kwa uamuzi wangu, lina mambo mengi ya kutatanisha yanayosemwa katika duru zetu leo, kwa hivyo nitaona ikiwa ninaweza kuweka mbele yako dhana tofauti ya jinsi tunavyofikiria juu ya hii. Dhana yangu inakwenda kama hii: Ufalme ni sehemu muhimu ya mpango wa Mungu, kurudi moja kwa moja kwenye Bustani.

Jambo la ufalme, linapoeleweka vizuri katika theolojia ya ulimwengu wa kale, ni kwamba mfalme ni mtumishi wa kipekee wa Mungu. Na kwamba anapaswa kutawala kwa niaba ya Mungu, au kwa upande wa watu wa kale wa Mashariki ya Karibu, miungu, na anapaswa kuwa kiumbe mtakatifu kwa sababu anatumikia miungu. Kwa hivyo, tunachokiona ni kwamba mfano huo unaonekana kujiiga katika Agano la Kale kwa sababu Mungu anahusika na kuanzisha ufalme; Ni sehemu ya ahadi ya kimungu.

Na kwa hivyo, tunapojiandaa kuangalia hilo, ningependa kukuelekeza kazi ambayo nimepanga ambayo inakwenda kama hii. Sheria nzima ni ya kimaadili, hii ni chati ambayo iliundwa na mwenzangu na rafiki yangu anayeitwa Dick Averbeck, na kisha, kwa kweli, nimefanya kazi nayo kwa miaka mingi na kuielezea kama ninavyoona mambo yanafaa. Inatukumbusha kanuni rahisi ambazo zinaunganisha rekodi ya Agano la Kale na, nadhani, pia zinaunganisha rekodi ya Agano Jipya.

Kwa hivyo, kanuni hiyo rahisi ingekuwa nini? Kweli, moja ya muhimu zaidi, sio sababu pekee ya kuunganisha ya Agano la Kale ni agano. Walther Eichrodt katika Theolojia yake nzuri ya Agano la Kale, alifundisha kwamba agano lilikuwa kitovu cha Agano la Kale. Watu wengi wanafikiri kwamba Eich alizidisha hilo, lakini tunachoweza kusema ni kwamba katika masimulizi ya Agano la Kale, kuna mpango wa kimungu na kwamba simulizi linarekodi harakati bila kuepukika kuelekea utimilifu wa mpango huo.

Kwa hivyo, moja ya sifa za mpango wa kimungu ni kwamba Mungu hufanya maagano na maagano mengi, na kile tunachopendekeza ni kwamba muhimu zaidi ya maagano hayo yalikuwa agano la Ibrahimu. Agano la Ibrahimu ni agano ambalo ahadi zake, kwa maoni yangu, ahadi za agano la Ibrahimu zinatoa mshikamano mkubwa kwa Biblia nzima. Na tukiangalia ahadi hizo, unaweza kuona kwamba katika agano, ambalo limefanywa na kuletwa katika sura ya 12, na kisha kuelezewa katika sura ya 15, na kisha kurejelewa katika sura ya 17, unaweza kuona kwamba Mungu aliahidi katika agano na Ibrahimu mambo manne ambayo yangeambatana na agano na ahadi zake kwa Ibrahimu na wazao wake wote kwa historia yote.

Ahadi hizo nne ni muhimu katika kuelewa hadithi ya hadithi ya Agano la Kale. Kwa hivyo, hizo nne ni nini? Kweli, kwa maana fulani, ahadi ambazo Mungu alimpa Ibrahimu kuhusu kizazi zinarudi moja kwa moja hadi Mwanzo 1 na 2 na mambo ambayo Mungu alimwambia Adamu. Katika Mwanzo 1 na 2, Mungu aliwaambia Adamu na Hawa wazale, waongezeke, na wajaze dunia.

Tunapoenda kwenye Kutoka sura ya 1, andiko linatuambia kwamba Waisraeli walikuwa na matunda, na walikuwa wameongezeka, na walikuwa wamejaza nchi, ambayo yote yanarudi kwenye kauli ambazo Mungu alitoa kwa Adamu na Hawa. Lakini walipokuwa wamejaza nchi, inatuambia, kwa kweli, sio nchi ambayo Mungu alikuwa amemuahidi Ibrahimu. Kwa hivyo, tunachokiona mwanzoni, kwa hivyo, ni uhusiano kati ya ahadi ya watoto wengi kwa Ibrahimu, watoto wengi, angalia nyota na kuzihesabu, angalia mchanga wa bahari, hesabu mchanga.

Ikiwa unaweza kufanya hivyo, basi unaweza kuhesabu idadi ya wazao ambao Mungu atambariki Ibrahimu nao. Kwa hivyo, alimuahidi watoto wasiohesabiwa. Pili, aliahidi ardhi ya Ibrahimu.

Kwa kweli, nchi ambayo Mungu aliahidi Ibrahimu ni nchi ambayo inaenea kutoka hapa kaskazini. Ninaweza kuja hapa na kukuonyesha kwenye skrini. Ilienea kutoka hapa juu kwenye ncha ya Mto Frati, na kisha ikashuka hadi kwenye kijito cha Misri, ambacho kiko hapa.

Kwa hivyo, Mungu aliahidi Ibrahimu nchi hiyo yote. Ahadi hiyo juu ya ardhi imesababisha kitendawili cha kutafsiri kwa kanisa kwa sababu, zamani, hiyo haikutimizwa kihalisi. Ibrahimu hakuwahi kukaa katika nchi hiyo, na wazao wake walikaa hadi Frati kwa muda mfupi tu.

Kwa hivyo hiyo imesababisha moja ya changamoto za ukalimani. Je, Mungu ataendelea kutimiza ahadi hiyo kwa wazao wa Ibrahimu leo? Kwa hivyo, hoja yangu ni kwamba Mungu aliahidi ardhi ya Ibrahimu, na hizo ndizo mtaro wa nchi, na kwa hivyo hiyo ni ahadi yake ya pili. Ahadi ya tatu, ambayo nadhani ni ya kushangaza kwa umuhimu wake, kwa sababu inatukumbusha kwamba Mungu hakumuahidi Ibrahimu agano kana kwamba watu wa Ibrahimu ndio mwisho wa hadithi.

Mungu aliahidi Ibrahimu agano ili Ibrahimu na wazao wake wawe watetezi wa hadithi hiyo. Hii ni hatua muhimu sana. Israeli inasahau hii kwa urahisi.

Haikuchaguliwa kuwa watu wa agano tuli la Mungu. Ilichaguliwa kuwa watu wa agano la Mungu wenye nguvu. Ilichaguliwa kuwa baraka kwa mataifa.

Kama Isaya alivyosema mara kwa mara katika kitabu chake, Israeli ilipaswa kuwa nuru kwa mataifa. Kwa hivyo agano hili ambalo Mungu alifanya na Ibrahimu ambalo lililenga baraka kwa mataifa, naamini, linaingia moja kwa moja katika Agano Jipya kwa sababu kuna maana yenye nguvu sana ambayo Israeli tunayosoma juu yake katika Matendo ya Mitume kwa kweli ni nuru kwa mataifa na kwamba injili inapelekwa kwa ulimwengu wote. Kwa hivyo, nukta hii ya tatu ni ya wakati katika umuhimu wake, na ya mwisho kati ya hizo nne, na ile ambayo Mungu alifanya katika sura ya 17, ikiwa kumbukumbu yangu inanitumikia kwa usahihi, ni kwamba Mungu aliahidi kwa Ibrahimu kwamba wafalme watatoka kwake.

Sasa uelewa wangu, kwa hivyo, ni kwamba mapema kama agano la Ibrahimu, ufalme ulikuwa ahadi ambayo Mungu alimpa Ibrahimu na ahadi ambayo ingetimizwa kwa uzao wa Ibrahimu, haswa kwa taifa la Israeli. Kwa hivyo, ninachopendekeza kwa wanafunzi wangu ni kwamba ahadi hizi ni msingi wa maagano yanayofuata ambayo Mungu hufanya na wazao wa Ibrahimu. Kwa hivyo, kwa mfano, katika agano la Sinai, Mungu anashughulika katika agano hilo na ardhi na vizazi.

Jinsi Kutoka 1 inavyoanza ni kwamba inasisitiza kwamba Mungu ametimiza ahadi yake kwa Ibrahimu. Ardhi ilikuwa na matunda; waliongezeka, na wakajaza nchi. Lakini, kwa kweli, Kutoka inatukumbusha kuwa ni nchi mbaya.

Kwa hivyo, masimulizi ya Kutoka, Hesabu, na Kumbukumbu la Torati yanasimulia harakati kuelekea nchi ambayo Mungu aliahidi. Kwa hivyo, tumbo la agano la Sinai ni ahadi ambazo Mungu alimpa Ibrahimu. Na hasa, ahadi za ardhi na vizazi.

Na hii ni ngumu, na ninaogopa itabidi niepuke hii au hatutafanya kozi yetu kwa wakati ambao tumeipanga. Lakini ni nadharia yangu kwamba Musa ndiye mfalme wa kwanza. Na kuna mkanganyiko mwingi juu ya hii, na ni ngumu.

Kwa hivyo, ninachoweza kufanya ni kukutambulisha wazo na kisha kuruhusu wazo liwe. Lakini nadhani Musa alikuwa mfalme wa kwanza. Nadhani kulikuwa na urithi wa nasaba kutoka kwa Musa hadi Yoshua.

Lakini basi nadhani kwa sababu ya kutotii kwa Waisraeli, na kisha kulikuwa na adhabu ya kimungu wakati Israeli iliachwa kufanya kazi bila uongozi wowote. Kwa hivyo, agano la Sinai, agano maarufu la Musa, linahusika katika msingi wake na ahadi ambazo Mungu alimtoa Ibrahimu. Kisha, bila shaka, kufuatia agano hilo la Sinai, tuna agano la Daudi.

Na, bila shaka, katika agano hili, Mungu alianzisha urithi wa nasaba kupitia ukoo wa Daudi. Kwa hivyo kumbushwa kwamba tayari kulikuwa na mfalme kabla ya Daudi, na alikuwa mfalme ambaye Mungu alikuwa amemchagua. Lakini Mungu hakuwahi kumuahidi Sauli, hakuwahi kumuahidi urithi wa nasaba.

Kwa hivyo, sio kana kwamba Daudi alikuwa mfalme wa kwanza. Daudi ndiye mfalme ambaye Mungu aliahidi urithi wa nasaba. Kwa kweli, hiyo inakuwa jambo kuu katika Agano Jipya kwani waandishi wa injili, haswa Mathayo na Luka, lakini pia Yohana, wanazingatia sana kuwasilisha Yesu kama mwana wa Daudi.

Kwa hivyo, pendekezo langu kwako ni kwamba maagano haya matatu, agano la Ibrahimu, la Sinai, na la Daudi, ni ahadi tatu ambazo zinajumuisha ahadi ambazo Mungu alimtolea Ibrahimu. Na kisha wote wanapata utimilifu wao katika Agano

Jipya. Hiyo ni kusema, wanapata mwendelezo wao na utimilifu wao katika Agano Jipya.

Kwa maneno mengine, ahadi ya kizazi sasa imepanuliwa sio tu kwa eneo la karibu la Israeli, kama vile kupeleka injili Ninawi kwa nafsi ya Yona, lakini sasa imejumuishwa katika kauli ya Yesu kwamba uzao wako utapatikana katika ulimwengu wote. Yesu alipanua dhana ya kizazi kufikia ulimwengu wote. Tunasoma, kwa hivyo, juu ya ahadi ya ardhi ambayo inaweza kueleweka kuwa ya ulimwengu na kile Yesu alituahidi katika Injili ya Yohana, kwamba Yesu mwenyewe, kwa kuondoka duniani na kwenda mbele ya baba yake, kwamba Yesu mwenyewe anatuandalia nafasi.

Kwa hivyo, nadhani dhana ya ardhi inaendelea katika Agano Jipya kama ahadi lakini inapanuliwa kujumuisha ulimwengu wote, kwa kweli, ulimwengu ujao pia. Kwa hivyo, theluthi moja ya ahadi hizo alizotoa kwa Ibrahimu, kizazi, ardhi, na baraka kwa mataifa, kwa hivyo, hupata utimilifu wake wa mwisho katika Agano Jipya kwa sababu, kwa kweli, wazao wa Israeli katika nafsi ya wale wote wanaoitwa Wayahudi wa Kikristo, wanapeleka injili kwa ulimwengu wote. Kitabu cha Matendo hupata utimilifu wake wakati Luka anakifunga kwa kutuambia, na kwa hivyo tulifika Roma.

Ni kana kwamba Luka anatuambia kwamba kwa kwenda Roma, injili sasa iko katika nafasi ya kwenda kwa ulimwengu wote. Kwa hivyo, ahadi ya mwisho ya hizo, ahadi ya ufalme, inatimizwa kwa maana kwamba Yesu amewasilishwa katika injili zote, na kwa kweli, Yesu anatambuliwa katika nyaraka zote pia kwa maneno ya kifalme. Na hata kwa maana fulani, mitume wanaweza kueleweka kuwa watu binafsi ambao wanafanya mapenzi ya mfalme.

Na unaposoma kitabu kama Matendo, inatukumbusha kwamba wanafunzi 12 walikuwa wamejishughulisha na ahadi ya Yesu kwamba kila mmoja wao atatawala eneo la kikabila. Kwa hivyo, Matendo ya Mitume yanawasilisha Yesu katika rangi kali kama mfalme wa Israeli. Kwa hivyo hiyo ni matembezi ya haraka sana kupitia Biblia nzima, lakini ni matembezi ambayo yameundwa kukuonyesha kwamba nadhani ahadi hizi nne zinatoa mwelekeo muhimu na muundo kwa sehemu ya masimulizi ya Biblia yote.

Na kile ningependekiza kwako ni kwamba ufalme ni moja wapo ya hizo nne. Na ni muhimu kwangu, kwa hivyo, kukuelezea kwamba ufalme sio chaguo la pili au chaguo duni ambalo linafanywa katika 1 Samweli 8. Ufalme kwa kweli ni utimilifu, mwanzo wa utimilifu wa ahadi za Mungu kwa Ibrahimu, na utapata utimilifu wake wa mwisho katika nafsi ya Kristo mwenyewe. Kwa hivyo, kwa kuzingatia hilo, tutarudi kwenye maelezo yetu katika 1 Samweli 8. Kweli, kwa kweli, tutarudi kwenye maelezo yetu.

Katika maelezo yangu ya darasa, Waamuzi wanafikia mwisho. Ninapaswa kukuambia, kama kweli, sifundishi uchunguzi wa OT, kwa hivyo ninajaribu kupigana na kukufundisha utafiti wa Agano la Kale wakati ninajaribu kukufundisha asili. Hadithi

mbili mwishoni mwa kitabu cha Waamuzi, kuna viashiria vikali kwamba hadithi hizi mbili kwenye mpangilio wa matukio zilitokea mwanzoni mwa Waamuzi.

Lakini zimewekwa alama mwishoni mwa Waamuzi ili kukutayarisha kwa sehemu kwa uasi wa kitheolojia ambao tutasoma juu yake katika 1 Samweli 1-5, na pia uchaguzi wa mfalme wa kwanza wa Israeli kutoka kabila la Benyamini. Kwa hivyo unaweza kukumbuka katika hadithi ya kutisha—pengine hadithi ya kutisha zaidi ya Agano la Kale lote—kwamba Mlawi ana suria, na anamkimbia. Anaenda Bethlehemu.

Anaenda kumchukua. Wanasafiri kurudi nyumbani kwake Benjamin. Wanasimama Gibe, Yerusalemu.

Watasimama Yerusalemu. Wanasimama Gibe, na huko, suria wa Mlawi anauawa na kunyanyaswa kingono. Mlawi anamkata vipande 12.

Anatuma sehemu ya mwili wake kwa kila kabila ili kila kabila liwe na ukumbusho wa kutisha kwamba uhalifu mbaya umefanywa. Wanahitaji kukusanyika ili kuadhibu kabila la Benyamini. Kweli, unaweza kukumbuka kwamba Benyamini, katika vita hivyo vikubwa vya wenyewe kwa wenyewe, aliangamizwa ili wanaume mia chache tu walibaki, wanawake mia chache walibaki, na wanaume.

Kwa kweli, wake walipaswa kununuliwa kutoka kwao kutoka kwa makabila mengine. Baada ya kusema hayo yote, labda sio bahati mbaya kwamba kabila la Benyamini limeangamizwa, au karibu kufutwa. Tunapofika kwenye kitabu cha 1 Samweli na mfalme wa kwanza anachaguliwa, basi Sauli anatoka kabila la Benyamini.

Inaonekana kana kwamba umaarufu wa eneo la Gibe, ambao ni mji alikozaliwa Sauli, na ukweli kwamba Sauli ni Wabenjamini, kwamba mambo hayo yanapangwa kututayarisha kwa rekodi ya ufalme. Ikiwa uko nami hadi wakati huo, ningependa kuanza, ikiwa ninaweza, na mwanzo wa 1 Samweli. Tunapofikia uchaguzi wa mfalme wa kwanza katika 1 Samweli 8, wazee wa Israeli wanakuja kwa Samweli na kumtangazia Samweli kwamba wanataka mfalme.

Na Samweli anaelewa ombi lao kama dhambi. Mungu anakubali kwamba ombi lao ni la dhambi, na kwa hivyo, hata hivyo, Mungu anakubali kwamba watakuwa na mfalme. Na kwa hivyo, uelewa wa wastani wa kifungu hiki, angalau katika duru nyingi, ni kwamba ufalme ni mbaya, lakini Mungu alikubali kwa sababu tu Mungu alijua, mwishowe, kwamba mfalme wa Israeli, aliyeitwa Yesu, angetoka kwa ukoo huo.

Kwa hivyo, nitakachofanya ni kuchukua dakika 20 au zaidi na kukurudisha nyuma kupitia yaliyomo katika 1 Samvuli 1 ili kukuonyesha kwamba 1 Samvuli 1 na sura zifuatazo, kabla ya kufika sura ya 8, ni nyenzo muhimu kabla ya kuanza kujaribu kutafsiri sura ya 8 na ombi la mfalme. Kwa hivyo, kile tulicho nacho katika 1 Sawli 1 ni

rekodi inayotuambia jinsi Samweli alivyokuja kuwa kiongozi katika Israeli, jinsi Mungu alivyomchagua, na jinsi alivyolelewa katika Hema. Na kwa hivyo, moja ya mambo ambayo yanavutia sana juu ya 1 Samweli ni kwamba tumepitia yote... vizuri, hatukupitia kitabu, lakini ikiwa tungepitia kitabu chote cha Waamuzi, ungeona hema haijatajwa hata mara moja.

Sasa, 1 Samweli anaanza sio tu na hema ya hema, lakini hema inaonyeshwa. Tunagundua katika Hema kwamba kuna kuhani mkuu, na tunagundua kwamba wana wawili wa kuhani huyo mkuu, Eli, namaanisha Hofeni na Finehasi, wamepotoka kabisa. Wakati Eli mwenyewe anaonekana kuwa mtu mwenye heshima, Hofeni na Finehasi ni wafisadi kabisa.

Unaona, hii inatuambia, marafiki, kwamba jibu la shida za Israeli sio ukuhani kwa sababu kile tunachosoma ni ukuhani ni mbovu. Wanawe ni wafisadi, na Eli hafanyi chochote kuhusu hilo. Kwa hivyo, tunakuja kujua, ikiwa unakumbuka majadiliano yetu juu ya ndoa takatifu na jinsi tendo hilo la ngono lilivyoundwa kichawi kuunda uzazi, vizuri, wana wawili wa Eli, Hofeni na Finehasi, wanajishughulisha na shughuli za ngono na wanawake ambao wangekuja kuabudu kwenye hema hiyo.

Kweli, hiyo ni wazi mazoea ya uzazi ya Wakanaani yanayofanywa na makuhani wawili muhimu ambao wameteuliwa au wamewekwa kwenye hema hiyo. Hii ni ya kukasirisha, na bado Eli hafanyi chochote juu yake. Kweli, maandishi yanatuambia, kwa hivyo, kwamba mambo katika 1 Samweli—wacha nitoe hoja.

Ikiwa nitahama, ninaweza kuvutia umakini wako. Nadhani athari ya kile inachotuelekeza ni, ikiwezekana, kwamba mambo katika 1 Samweli 1: 1-3 ni mabaya zaidi kuliko waamuzi. Kwa sababu kile tunachosoma juu ya 1 Samweli 1: 1-3, ambayo ni, sura ya 1-3, tunachosoma ni kwamba hema yenyewe, hema, Patakatifu pa Patakatifu, imegeuzwa kuwa patakatifu pa kidini la Kanaani.

Hii haikubaliki, na haiwezi kuvumiliwa. Kwa hivyo, tunasoma pia kwamba Wafilisti wanashinikiza kabila la Benyamini.

Labda ningehitaji kukuonyesha katika eneo letu la ramani ambapo kabila la Benyamini liko. Kwa hivyo, kabila la Benyamini, ikiwa utapata kilele cha Bahari ya Chumvi, na kisha unachora tu mstari wa mashariki-magharibi, hapa kuna Yerusalemu. Kweli, kabila la Benyamini ni kabila dogo ambalo linaunda eneo hilo.

Hapo ndipo Benjamin alipo. Tunachosoma ni kwamba katika nchi ya milima ya kati ambapo Benyamini yuko, na sio Benyamini tu bali Yuda na Efraimu, Wafilisti wanashinikiza kuingia kwenye msingi kamili wa Israeli, na Waisraeli, kwa mtindo kama waamuzi, wanalia. Kwa hivyo, Waisraeli wanalia, na Hofeni na Finehasi wanafikiria mpango wa kuwaokoa kutoka kwa maadui zao.

Katika Kitabu cha Waamuzi, wanapoulia, Mungu huwaokoa. Hapa, Hofeni na Finehasi wanachukua mambo mikononi mwao. Wanachukua Sanduku Takatifu la Mungu na, kwa mtindo wa kidini wa Kanaani, wanaigeuza kuwa totem ya kichawi. Kwa hivyo, ni vizuri kujua kwamba ikiwa utacheke sanaa yangu, sitlazimika kuisikia.

Nitaweka malezi ya kijeshi ya Israeli katika vitengo vitatu vya kijeshi kwa sababu mara nyingi ndivyo walivyounda vitengo vyao vya kijeshi. Kwa hivyo, nitaiweka katika vitengo vitatu vya kijeshi kama hii. Tunachojua kutoka kwa vyanzo vya Kanaani na Wamisri ni kwamba walipoenda vitani, watendaji wa kidini na makuhani wangekuwa hapa, na wangekuwa mbele wakiwa wamebeba sanamu ya kidini ya mungu wao.

Ikiwa ningekuwa na wakati, ningekuonyesha mfano wa hii kutoka kwa sanaa ya Misri. Tunajua hii ilifanyika, na unapoenda kwa nabii Amosi, Amosi anatumkumbusha katika sura ya 5. Kwa kushangaza, katika sura ya 5, anatumkumbusha kwamba hivi ndivyo Waisraeli walifanya walipokuwa wakitembea jangwani. Katika ibada yao kubwa ya sanamu, Waisraeli walikuwa wakifanya vivyo hivyo.

Kweli, Eli na Hophni wanaiga mfano huu wa kipagani, isipokuwa badala ya sanamu ya Mungu, wanabeba sanduku mbele yao. Lakini safina hutumikia kusudi la kuwa mfano wa mungu, na kwa hivyo wanaenda vitani. Hii ni ya kutisha sana hivi kwamba ninahisi kulazimishwa kutulia na kusema hivi tena kwa athari. Kwanza kabisa, walikuwa wakifanya mazoezi ya uzazi wa kijinsia wa Wakanaani katika Hema.

Pili, wanafanya shughuli za kidini za Wakanaani kwa vita. Hii ni mbaya zaidi kuliko majaji. Na kwa hivyo, wanaenda vitani, na haishangazi, Mungu hawasaidii.

Vita vimepotea. Waisraeli wanafungwa. Hofeni na Pinehasi wanauawa vitani.

Na Eli anaposikia habari hizo kwenye hema ya makani, anaanguka nyuma, akivunja shingo yake, na kufa. Ni katika hali hii ya kutisha sana ambapo Israeli inaomba mfalme. Sasa, katika taswira, ni sanduku ambalo huenda utumwani, lakini Mungu anatoa hoja ya kitheolojia kwa Israeli kwamba yeye ndiye mfalme, na kwa hivyo maandishi ya Biblia yanatoa hoja kubwa juu ya ukweli kwamba Mungu hutuma magonjwa kati ya Wafilisti, na wanasumbuliwa na magonjwa sana hivi kwamba wanatambua kwamba Mungu wa Israeli yuko katikati yao kupitia safina, na wanarudisha safina nyumbani kwake.

Kwa hivyo, kwa kushangaza, Mungu amejitoa uhamishoni bila msaada wowote wa kibinadamu, na anarudi kwenye hema. Sawa, hiyo ni seti ya hadithi za kutisha hapo hapo. Na katika hali hizo ambazo nimekuelezea hivi punde, tulicho nacho ni usuli wa kwa nini Waisraeli waliomba mfalme.

Uzoefu wangu umekuwa wa ulimwengu wote. Watu huja kwa 1 Samweli sura ya 8 wakati Waisraeli wanaomba mfalme, na wanafanya caricature ya ombi kana kwamba watu hawa ni waovu. Kweli, ombi lao ni dhambi.

Lakini sio kwa sababu ufalme ni mbaya. Ni kwa sababu wanauliza haswa. Katika mkanda wetu wa mwisho, tunazungumza nawe juu ya Kumbukumbu la Torati 17, na jinsi mfalme wa Israeli, Musa, alivyoandika, unapoingia katika nchi, na kuomba kama mfalme kwa mataifa mengine yote, kama mataifa mengine yote, Mungu anawaonya dhidi ya hilo.

Kweli, unaposoma maneno halisi kutoka 1 Samweli 8, Waisraeli wanamwambia Samweli, tupe mfalme kama mataifa mengine yote. Kilichofanya ombi lao kuwa dhambi ni kuomba mfalme na kuomba mfalme kama mataifa mengine yote. Sasa, kwa hakika, wamekata tamaa.

Wafilisti wanabisha hodi kwenye milango yao. Wametengana kabisa. Wako chini kabisa ya pipa.

Na badala ya kufanya kile tulichopendekeza katika video iliyotangulia, kutubu tu na kisha kupokea baraka za Mungu kuwasaidia, badala yake, wanachukua mambo mikononi mwao. Kweli, huo ni upagani. Kwa kuchukua mambo mikononi mwao, wanachofanya ni kuunda shida tu.

Lakini shida ninayowasilisha kwako sio ufalme. Ufalme wenyewe ni mpango wa kimungu. Kwa hivyo, moja ya mambo ambayo ninakuza kwa kila mtu ninayoweza kupata kunisikiliza ni taarifa hii rahisi.

Ikiwa ufalme ni mbaya kwa asili, kwa nini Mungu alikubali hilo? Mungu hakukubali tu, lakini Mungu alijitahidi sana kuchagua mfalme wa kwanza. Kwa hivyo, ninachopendekeza kwetu ni kwamba tunapoelewa ufalme katika Mashariki ya Karibu ya zamani, inatusaidia kuwa katika nafasi nzuri kutafsiri mambo haya yote ambayo yanahusu ufalme kwa usahihi. Kwa hivyo, ufalme ulifikiriwa ulimwenguni kote kwa maneno mazuri.

Sasa, sababu kwa nini ilikuwa hivyo ni kwa sababu wafalme katika Mashariki ya Karibu ya zamani walionekana kuwa wanaume ambao miungu ilikuwa imechagua. Na kwa hivyo, maadamu mfalme alichagua kuwa mfalme mwaminifu kwa mungu, basi lilikuwa jambo zuri. Ufalme ulikuwa hatari, hata hivyo, ikiwa utafanya kama mataifa yote yanayokuzunguka.

Na kwa hivyo, ndani yake ndio msingi wa shida. Kwa hivyo, hiyo ni seti moja ya maoni. Acha nikupeleke kwenye seti ya pili ya maoni kabla ya kurudi kwenye maelezo yetu kwenye daftari langu la darasa kwako.

Hiyo itakuwa nini? Watu wanakuja kwa Samweli, na wanamwambia Samweli, tupe mfalme. Acha nigeukie kifungu haswa. Kwa hiyo, wanakuja kwa Samweli, na wanasema katika sura ya 8, mstari wa 1 kwamba Samweli alikuwa mzee.

Ikawa wakati Samweli alikuwa mzee kwamba aliwateua wanawe kuwa waamuzi juu ya Israeli. Sasa, aya hiyo ndogo inaweza kuepuka umakini wetu kwa urahisi kwa sababu Samweli anaweza kushtakiwa kwa kujitengenezea ufalme kwa kuteua wanawe kuwa viongozi ambao walimfuata moja kwa moja. Kwa hiyo, akawateua wanawe waamuzi juu ya Israeli.

Katika mstari wa 2, jina la mzaliwa wa kwanza lilikuwa Yoeli, na la pili lilikuwa Abiya, na walikuwa wakihukumu huko Beer-sheba. Wanawe, hata hivyo, hawakutembea katika njia zake lakini waligeuka baada ya faida zisizo za uaminifu, walipokea rushwa, na kupotosha haki. Sawa kabisa.

Kwa mara nyingine tena, ninashangaa jinsi mistari hii, angalau katika nyakati zote ambazo nimewahi kusikia hii ikijadiliwa au kuwasilishwa, sio sana kuchapishwa, lakini iliyowasilishwa kwa mtindo wa mahubiri, tunapuuza tu mistari ya 1 hadi 3 kana kwamba haikuwekwa kwanza kwa sababu ya msisitizo. Kwa hivyo, wamewekwa hapo kwanza kwa sababu wanatambua shida tatu. Moja, Samweli ni mzee na atakufa hivi karibuni.

Mbili, Samweli amewateua wanawe. Kitaalam, hana haki ya kufanya hivyo. Na tatu, wanawe ni wafisadi.

Hayo ni mawazo muhimu tunapoangalia kile kinachofuata. Ndipo wazee wote wa Israeli wakakusanyika, wakamjia Samweli huko Rama, wakamwambia, Umezeeka. Wana wako hawakutembea katika njia zako, sasa tuteulie mfalme atuhukumu kama mataifa yote. Kweli, utagundua kuwa sababu maalum ambayo imeelezwa ni kwamba Samweli anakaribia kufa, na hawataki kukwama na wanawe wapotovu.

Hizo ni sababu mbili nzuri kabisa za kutaka mabadiliko ya uongozi. Kwa hiyo, wanamwomba ateue mfalme, na maandishi yanatuambia kwamba jambo hilo halikumpendeza machoni pa Samweli. Walton katika kitabu chake kizuri, Utafiti wa Historia ya Israeli, anapendekeza kwamba labda kukasirika kwa Samweli ni kwa sababu alijiona kama mfalme anayefuata.

Baada ya yote, Samweli aliteua wanawe kumfuata. Kwa vyovyote vile, kupotea katika majadiliano haya yote ni hoja muhimu lakini rahisi ambayo Mungu anatoa katika mstari wa 7. Yafethi akamwambia Samweli, Sikiliza sauti ya watu kuhusu yote watakayokuambia. Kwa hivyo, kwa wakati huu, Mungu anawaambia, Wape mfalme.

Kweli, kwa nini hiyo ingekuwa? Siwezi kusema kwa uhakika kabisa, lakini naweza kukuambia kwamba nadhani ni kwa sababu ufalme ni muhimu kwa Mungu kutimiza

ahadi zake kwa Ibrahimu na wazao wa Ibrahimu. Sawa, hiyo ilikuwa safari ndefu kupitia habari, lakini wacha nikuambie sasa ni nini kibaya na ufalme kama mataifa mengine yote. Tunaposoma mistari ifuatayo katika Samweli, Samweli anawaonya moja kwa moja juu ya nini ufalme, kama mataifa mengine yote, utamaanisha.

Na anawapa maonyo manne. Kungekuwa na jeshi la kudumu linalojumuisha walioandikishwa na wapiganaji wa kitaalam na wakuu. Wacha tunifanye nisome mistari ya 11 hadi 12.

Huu utakuwa utaratibu, namna ya mfalme atakayekutawala. Atachukua wana wako na kuwaweka kwa ajili yake katika magari yake ya vita na kati ya wapanda farasi wake, nao watakimbia mbele ya magari yake, naye atajiteua makamanda wa maelfu na hamsini. Kwa maneno mengine, anachowaonya ni kwamba kutakuwa na jeshi la kudumu ambalo wana wako watalazimika kuwa sehemu yake.

Pili, aliwaonya katika mistari wa 14 kwamba mfalme atachukua ardhi ya watu na kuwapa watumishi wa mfalme wake. Kwa kanda nane au kumi hapa, nimekuwa nikikutaja kwamba desturi ya kawaida huko Mesopotamia ilikuwa kwamba mfalme alikuwa anamiliki ardhi yote. Kweli, mfalme wa Israeli ni nani? Ni Mungu.

Katika mapokeo ya Israeli, Mungu ndiye mfalme; Mungu anamiliki ardhi yote, na ardhi imekopeshwa tu na haiwezi kuuzwa. Kweli, Samweli anawaonya kwamba mila ya zamani ya Mashariki ya Karibu ya ufalme ni kwamba mfalme ataiba ardhi yao na kuitumia kununua uaminifu kutoka kwa watumishi. Tazama hadithi ya Ahabu na Nabothi wakati Ahabu anaiba shamba lake la mizabibu.

Tatu, Samweli anawaonya katika mistari ya 15 na 17a kwamba mfalme atawatoza ushuru mkubwa. Majeshi ya kudumu ni ghali, majumba ya kifalme ni ghali, na kujenga miundombinu ya kiutawala ni ghali. Jambo la mwisho analowaonya ni hapa katika 1 Samweli 8 kwamba atawalazimisha kufanya kazi ya corvée.

Kwa hivyo, hii ndio inamaanisha: hatuna mengi ya kwenda kwenye mkanda huu, kwa hivyo tutaanza kuizungusha polepole. Kazi ya Corvée ni jambo ambalo linaweza kutokea katika uchumi wa shamba. Kwa hivyo, hii ndio kazi ya corvée ni.

Katika Israeli ya kale, unakumbuka sasa kwamba Israeli inaweza kuwa shamba lenye urefu wa futi 3,000, na inaweza kuwa shamba ambalo liko chini ya usawa wa bahari. Lakini kwa kawaida, huko Israeli, kilimo huanza mwishoni mwa Februari au mapema Machi wakati ardhi inalimwa. Na kisha baada ya kulimwa, wangejaribu kuingiza mbegu haraka iwezekanavyo ili bado waweze kupata mvua za mwisho.

Mvua za mwisho ni neno la kuelezea mvua inayotokea katika kile tunachokiita chemchemi. Kwao, hiyo ni mvua ya mwisho kwa sababu mvua za mapema ni mvua zinazonyesha mwishoni mwa Oktoba na Novemba. Kwa hivyo kupata mbegu ardhini

kwa wakati ili kuwa mvua na mvua za mwisho ni muhimu kwa sababu basi hiyo husaidia mbegu kuota.

Ikiwa utaweka mbegu yako ardhini na sio mvua, mbegu yako haitaota. Au haitaota vizuri sana. Kwa hivyo, wangeweka mbegu zao ardhini.

Kisha mazao yangukuja. Wangelima mazao yao. Na kisha wakati fulani mnamo Mei, wangevuna mazao yao.

Kweli basi, katika hali hiyo, unaweza kuona wazi kwamba katika kile tunachokiita miezi ya kiangazi ya Juni, Julai, Agosti, Septemba, wamemaliza. Kwa hivyo kazi ya corvée ilikuwa jambo la kawaida wakati mazao yao yalipomalizika, mfalme angeweza kuwalazimisha kumfanyia kazi msimu wote wa joto. Na kwa miezi minne kwa mwaka, wangukuwa wafanyikazi watumwa, kwa kusema.

Kweli, haya ni mambo manne ambayo Mungu aliwaonya juu yake kwa sababu haya yote manne ni mambo ambayo wafalme, kama mataifa yote yanayowazunguka, hufanya. Mungu aliwaonya juu ya mambo haya manne. Unaposoma maandishi ya Biblia, Sulemani alikiuka mambo haya yote manne mara kwa mara.

Kwa hivyo kile Mungu alikuwa akifanya ni kujaribu kuwaonya Waisraeli, kwa kuwa sasa uko tayari kupokea mfalme, sasa kwa kuwa hatimaye uko tayari kumfuata mfalme, wacha nikuonya juu ya aina gani ya mfalme unaweza kupata. Na kwa hivyo, Mungu anawaonya kwa sababu Mungu hataki mfalme kama mataifa mengine yote. Kwa jambo moja, kitheolojia katika mapokeo ya Israeli, mfalme kwa kweli ni mbadala wa Mungu tu.

Mungu ndiye mfalme pekee wa Israeli, na mfalme wa Israeli ni kibaraka au mbadala. Kwa hivyo, kwa kuwa hii imesemwa, natumai kuwa nimekupa ufunuaji unaokubalika wa hoja inayoelezea uchaguzi wa mfalme; hata hivyo uchaguzi huo usio mkamilifu ulitokea, kwa kweli ni sehemu ya njia ya simulizi ya kutuonyesha kwamba Mungu anafunua mpango wa kimungu ambao aliahidi kwa Ibrahimu, na Mungu atawapa wafalme wakuu. Kwa hivyo, kwa kuzingatia hilo, tumepewa utetezi wa ufalme.

Kwa hivyo, kwa kuzingatia hilo, naweza kukuambia kuwa tuko tayari kuanza kile kinachoitwa Ufalme wa Muungano, kipindi kifupi cha kuanzia 1050 hadi 931, ambacho kilikuwa na tawala tatu zilizofuata.

Utawala wa Sauli, Daudi, na Sulemani umewasilishwa katika maandishi ya Biblia kana kwamba unatimiza ahadi za Mungu kwa Ibrahimu. Kwa hivyo, ikiwa ahadi za Mungu kwa Ibrahimu zinatimizwa au la, ni kipindi cha dhahabu katika historia ya Israeli.

Huu ndio wakati ambapo Israeli ilitawala kwa kiwango chake cha pekee na kikubwa zaidi. Kwa hivyo, tunapoangalia ufalme, na tunaangalia utawala wa Sulemani haswa,

nimekuorodheshia sifa kadhaa za utawala wa Sulemani ambazo zilionyesha ukiukaji wa ufalme. Sulemani amepigwa picha, na haianzi hivyo, lakini anaonyeshwa kama mfalme wa kipekee kama mataifa mengine yote.

Angalia orodha ambayo nimetupa hapa. Moja ni muungano wa kisiasa na mataifa ya kigeni kwa ndoa. Sote tunajua kwamba angalau wake 300 kati ya elfu za Sulemani walikuwa ndoa za kidiplomasia.

Hii inaweza kuwa njia ya kazi, labda hata nzuri, ya kuunganisha ushirikiano wa mkataba na mataifa yanayozunguka, lakini kwa mtazamo wa kibiblia, ilikuja kwa gharama kubwa sana kwa sababu ulipoingia katika mkataba na taifa lingine, kulikuwa na kukubaliana kwa miungu ya kila mmoja. Pili, kuna mielekeo ya usawazishaji wa kidini katika juhudi za kutuliza idadi ya watu wa Kanaani na Waebrania huko Palestina. Syncretism ni neno la kupendeza ambalo linaunganisha vitu tofauti kabisa kama hii kuwa chombo kimoja.

Kile ambacho Sulemani alikuwa nacho kilikuwa shida ya kisiasa, yaani, kwa kuwa Waisraeli hawakuwaangamiza Wakanaani, basi kulikuwa na idadi kubwa ya Wakanaani, sio Waebrania tu. Hiyo ilimaanisha, ili kufuata njia ya kati, Sulemani alihitaji kuunda mazoea ambayo yalikubalika kwa Wakanaani, au alifikiri alihitaji, na idadi ya Waebrania. Kwa hivyo, kushiriki katika dini ya Kiebrania na ibada za Wakanaani za Baali na miungu mingine ikawa utaratibu wa siku.

Ubora wa ufalme wa Sulemani haukuwa usafi wa ibada ya Bwana bali mchanganyiko na mchanganyiko wa dini hizi mbili chini ya bendera ya serikali. Tatu, urekebishaji wa kijiografia wa Israeli katika wilaya 12 za kiutawala katika jaribio la kupunguza mipaka ya zamani ya kikabila na uaminifu. Tunachomaanisha kwa nukta hii ya tatu ni hii.

Sulemani hakuwa chochote ikiwa sio kipaji. Wakati mwingine, hata hivyo, watu wenye kipaji wanafikiri wao ni werevu kuliko walivyo. Sulemani alitambua kuwa shida mbaya kwa karne tatu kwa majaji, shida mbaya ya kisiasa ilikuwa ukabila.

Kwa hivyo, Sulemani alichukua muundo wa zamani wa makabila 12 na kuibadilisha ili kuwe na wilaya 12 za utawala, lakini unapoangalia mipaka ya wilaya, unaona kwamba wilaya haziko kwenye mistari ya kikabila. Kwa kweli, wilaya ambazo Sulemani aliunda zinaonekana kuchaguliwa ili kufuta mistari ya kikabila. Kwa hivyo, wilaya zake 12 sio za kikabila lakini kwa kweli zinajishughulisha na siasa za kisasa zilizoundwa kusambaratisha miundo ya nguvu.

Nne, kulikuwa na kuenea kwa urasimu wa serikali. Oh, wema wangu. Acha nikueleze maandishi.

Jumba la Sulemani lilichukua muda mrefu mara mbili kujengwa kuliko hekalu. Sulemani alilisha maelfu ya watu kila siku. Kwa kweli, urasimu na utajiri vilikuwa

kwamba ukihesabu idadi ya mara ambazo neno dhahabu linaonekana katika utawala wa Sulemani, neno dhahabu linaonekana zaidi katika sura kuhusu utawala wa Sulemani kuliko ilivyo katika Wafalme wote wa 1 na 2 kwa pamoja.

Kwa hivyo, urasimu unapaswa kulipwa, na huko inakuja dhahabu. Tano, miradi ya ujenzi wa kifahari ambayo ilihitaji kazi ya watumwa kati ya makazi yasiyo ya Kiebrania na Kiebrania. Sasa, tunachojua ni kwamba tunaposoma maandishi kwa uangalifu, Sulemani aliwafanya Wakanaani watumwa, ilhali aliwalazimisha Waebrania kufanya kazi ya corvée kama nilivyokuelezea.

Lakini hata hivyo, Sulemani aliwalazimisha raia wake wote kutumikia serikali. Sita, kulikuwa na utitiri wa itikadi za kipagani za kisiasa na kidini huko Yerusalemu kama matokeo ya biashara ya kimataifa na biashara. Sulemani alikuwa mtu wa kimataifa, na utandawazi ulimaanisha kwamba mtu lazima awe wa kisasa na kukumbatia itikadi zingine.

Sulemani alikuwa mwepesi sana kufanya hivyo. Mwishowe, uasi wa majimbo ya satelaiti ya nguvu ya kijeshi ya Sulemani ulipungua na upotezaji uliofuata wa ushuru wa kigeni kama mapato yaliyolipwa na kuongezeka kwa ushuru wa Waisraeli. Kwa hivyo, kile ambacho hoja hii inafanywa ni kusema kwamba ufalme wa Sulemani ungeanguka karibu sawa na jinsi falme zingine zilizo katikati zote zilifanya.

Falme hizi zote za zamani zilikuwa zimewekwa katikati kwa sababu hiyo ndiyo hatari ambayo ufalme unayo. Sulemani alikuwa urasimu mzito wa hali ya juu. Na kwa hivyo wakati Sulemani anakufa, na watu wanaweza kuona kwamba atakufa kwa sababu anakuwa kama Samweli, mzee, basi ufalme wake unasambaratika haraka.

Kwa hivyo, tunapomaliza mkanda huu leo, tunatoa hoja ikawa kile ambacho Mungu alisema kwamba hakutaka na hatakubali. Haikuwa ufalme bali ufalme kama mataifa mengine yote. Hapo kulikuwa na uhamisho wa ukabila kama jambo la ukiritimba ambalo halifanyi kazi kwa ufalme kama jambo la ukiritimba ambalo halifanyi kazi.

Kwa hivyo, pamoja na hayo, tutasema maneno machache. Kwenye mkanda unaofuata, nitakuonyesha ushahidi wa kibiblia unaoonyesha jinsi Mungu alivyofanya utabiri katika Mwanzo na kadhalika juu ya ufalme. Na kisha, tutaelekeza mawazo yetu kwa ufalme uliogawanyika.

Asante kwa umakini wako.

Huyu ni Dk. Don Fowler katika mafundisho yake juu ya Asili ya Agano la Kale. Hiki ni kikao cha 16, Theolojia ya Ufalme.